

XAVIER MACIÀ

BIBLIOTECA LITERÀRIA DE PONENT

Al llarg de l'any 1995 han vist la llum els dos primers volums d'una nova col·lecció de literatura, la «Biblioteca Literària de Ponent» (BLP). La col·lecció, nascuda a Lleida i promoguda des de l'Oficina d'Estudis de Llengua i Literatura de Ponent (UdL), és editada per Edicions de la Universitat de Lleida, gràcies al conveni establert per l'Institut d'Estudis Ilerdencs, l'Ajuntament de Lleida i la Universitat. Inicialment, es preveu que n'apareguin un total de vint volums, a un ritme d'entre dos i quatre volums per any.

La BLP té previst d'incloure, bàsicament, obra d'autors que han escrit i publicat entre mitjan segle passat i mitjan segle XX (a més d'alguna obra, molt específica, de l'època medieval i moderna) i es planteja, doncs, com a *estat de la qüestió* de la creació literària local durant aquest període, i de manera molt especial d'allò que en podríem anomenar, en un sentit volgutament ampli, el «renaixement cultural i literari lleidatà». Globalment, la col·lecció es proposa de fixar els aspectes centrals de l'aportació de l'«occident català» a la literatura catalana, però té també uns objectius programàtics concrets (inevitablement diversos, com ho són els mateixos volums de la col·lecció): posar a l'abast del públic lector obres de difícil accés o fins i tot inèdites, vindicar l'aportació de determinats autors, donar visions panoràmiques de determinats gèneres (com el teatre, per exemple), donar notícia de la incidència a Lleida dels principals moviments culturals i literaris de la literatura generalitzada... La «Biblioteca Literària de Ponent» és una iniciativa del tot inèdita a les Terres de Lleida i neix, en part, amb la voluntat d'omplir, en la mesura de les seves possibilitats, una llacuna històrica. O, més concretament, de ser el primer pas per omplir-la. És una aspiració dels responsables de la col·lecció que els volums publicats serveixin tot just per incentivar els estudis i la recerca sobre la realitat cultural i literària ponentines. No és una empresa fàcil, certament. La saturació del mercat literari al nostre país (inflacionista pel que fa a la relació producció-consum), el caràcter minoritari d'aquest tipus d'iniciatives editorials, la manca d'una mínima tradició dels estudis sobre la tradició literària local, són alguns dels factors que fan poc recomanable tirar endavant una semblant col·lecció, però, al mateix temps, no són precisament alguns d'aquests factors els que n'evidencien la necessitat i l'oportunitat?

Tots els volums de la col·lecció BLP inclouen, a més del text (textos) seleccio-

nat(s), un estudi introductor i a càrrec del curador del volum, en què es combina contextualització i interpretació subjectiva, una nota sobre l'edició i una bibliografia bàsica i actualitzada. A la BLP s'hi edita bàsicament textos narratius, dramàtics i poètics, és a dir, els considerats tradicionalment com a estrictament literaris, però no exclou en absolut els anomenats textos paraliteraris: assaigs, epistolaris, notes de viatge. Els consumidors potencials dels volums de la col·lecció són bàsicament els filòlegs, els historiadors i la gent de lletres en general, però sense excloure el lector habitual, diguem-ne, d'a peu, interessat simplement per la creació literària. És per aquesta raó que s'ha vetllat tant per la senzillesa i claredat d'exposició en els estudis introductoris com per l'interès i l'atractiu dels textos seleccionats, amb una clara voluntat de combinar alhora el rigor filològic i la necessària divulgació d'obres i autors.

Els dos primers volums de la col·lecció BLP són el recull *Poesies*, de Joan Duch i Arqués (edició de J. Cornudella) i *Viatges per Ponent* (edició de J. Ganau), publicats els dos el 1995. Per al 1996 està previst que vegin la llum els volums següents: *Teatre medieval i modern* (edició de R. Miró), que inclourà una selecció de textos de teatre religiós medieval i modern; *La renaixença a Lleida* (edició de J. Borrell i P. Sanvicent), amb edició de textos de Josep Pleyan de Porta i Lluís Roca i Florejachs; una antologia de l'obra narrativa de Joan Santamaria (edició de M. Viladegut); i un primer lliurament de l'epistolari de Manuel de Pedrolo (edició de X. Garcia).

XAVIER MACIÀ